
آزادی

نویسنده: جاناتان فرنزن

مترجم: شیما بنی علی

انتشارات آسونه

شبوت
پردازشگار

بیوگرافی

جاناتان فرنزن از نویسندهای سرشناس آمریکایی است. او در ۱۷ اوت سال ۱۹۵۹ به دنیا آمد. تحصیلاتش در رشته زبان آلمانی است. او از سال ۱۹۹۴ با مجله نیویورکر همکاری می‌کند و تاکنون پنج رمان به رشته تحریر در آورده است. در سال ۲۰۱۰ رمان آزادی منتشر شد و با استقبال پرشور منتقدان مواجه گردید و در همان سال در زمرةی بهترین کتاب‌های سال قرار گرفت و به آن لقب بهترین رمان آمریکایی را دادند. کتاب آزادی فینالیست جایزه کتاب لس‌آنجلس و جایزه ملی حلقه‌ی منتقدان کتاب شد. انجمن کتابخانه‌های آمریکا از این کتاب به عنوان رمان برجسته سال ۲۰۱۰ یاد کرد. اپرا وینفری در سال ۲۰۱۰ رمان آزادی را برای باشگاه کتابخوانی اش انتخاب کرد و اذعان کرد که این رمان شاهکار است. باراک اوباما رئیس جمهور اسبق آمریکا این کتاب را فوق العاده خواند. یکی دیگر از مهم‌ترین آثار این نویسنده رمان اصلاحات است. این رمان در سال ۲۰۰۱ برنده جایزه ملی کتاب شد و در سال ۲۰۰۲ جایزه یادبود جیمز تیت بلک را دریافت کرد. همچنین در سال ۲۰۰۱ فینالیست دریافت جایزه ملی حلقه‌ی منتقدان کتاب و جایزه ادبی قلم‌فناور در سال ۲۰۰۲ فینالیست جایزه پولیتری شد. در سپتامبر ۲۰۰۱ این کتاب در لیست باشگاه کتابخوانی اپرا وینفری قرار گرفت. او اولین رمانش را در سال ۱۹۸۸ به نام شهر بیست و هفتم منتشر کرد و آخرین رمانش به نام پیوریتی در سال ۲۰۱۵ منتشر شد. او همچنین برنده جوایز زیاد دیگری شده است از جمله جایزه واپتینگ در سال ۱۹۸۸، جایزه ادبی بین‌المللی دولین، بورس انجمن گوگنهایم برای هنرهای خلاقانه در سال ۱۹۹۶، جایزه برلین و جایزه ادبی هارت‌لند. فرنزن عضو آکادمی هنر و ادبیات آمریکا، آکادمی هنر آلمان و آکادمی هنر و ادبیات فرانسه است.

همسایه‌های خوب

هیچ کس در محله پیگیر خبرهای مربوط به والتر برگلاند^۱ نبود - او و پتی^۲ دو سال پیش به واشینگتن نقل مکان کرده بودند و حالا این موضوع برای اهالی سنت پل^۳ اهمیت چندانی نداشت - ساکنین شهرنشین محله رمزی هیل^۴ خیلی هم در قیدوبند مسائل شهرشان نبودند و علاقه‌های هم به خواندن روزنامه نیویورک تایمز نداشتند. طبق مقاله‌ی بلند و انتقادی روزنامه تایمز، والتر به زندگی حرفه‌ای اش در پایتخت گند زده بود. همسایه‌های قدیمی نمی‌توانستند ارتباطی پیدا کنند بین نقل - قول‌های روزنامه تایمز («متکبر»، «بلندپرواز»، «متعصب و نژادپرست») و آن کارمند خوش رو و مهربان شرکت تری ام^۵ که با صورتی سرخ در روزهای برفی فوریه با دوچرخه‌ی مجهز به کامپیوترش در خیابان سامت^۶ رکاب می‌زد. عجیب این بود که والتر خودش بزرگ‌شده‌ی روستا بود و از اعضای سازمان گرین‌پیس^۷ هم بیشتر حامی محیط‌زیست بود ولی حالا به خاطر تبانی کردن با شرکت‌های معدن زغال‌سنگ و فریقتن روسنایی‌ها در مخمصه افتاده بود. باز هم مثل همیشه یک چیز در مورد خانواده برگلاند درست نبود.

¹ Walter Berglund
² Patty

³ St. Paul: شهری در ایالت مینه‌سوتا در آمریکا.
⁴ Ramsey Hill: محله‌ای در شهر سنت پل.

⁵ 3M
⁶ Summit Avenue

⁷ Greenpeace: سازمان مردمی حمایت از محیط‌زیست.

زحمت بدھند و سروسامانی به وضعش بدھند. البته آن زمان سوال‌های دیگری هم مطرح بود، مثلاً کنه‌هی بچه‌ها چطور؟ آیا به دردرسش می‌ازیزد؟ و آیا این راست بود که هنوز شیر را در بطری‌های شیشه‌ای تحویل می‌دادند؟ آیا دوره‌ی پیشاھنگی پسran از نظر سیاسی قابل قبول بود؟ آیا بلغور به درد می‌خورد؟ کجا باطری‌ها را بازیافت می‌کردند؟ چه واکنشی باید نشان می‌دادی وقتی آدم رنگین پوست فقیری تو را متهشم می‌کرد به تخریب محله‌اش؟ آیا این حقیقت داشت که ظروف سرامیکی به میزان خطرناکی سرب داشتند؟ چقدر لازم بود سیستم تصفیه‌ی آب آشپزخانه پیچیده باشد؟ آیا گاهی پیش آمده بود که حتی با زدن دکمه‌ی اورور درایو باز هم گیریکس وللو ۲۴۰ درست عمل نکند و دنده جا نزود؟ آیا بهتر نبود به گداها غذا می‌دادیم؟ آیا امکان داشت تمام وقت کار می‌کردی و بچه‌های شاد، باهوش و باعتمادبه‌نفس بالا بزرگ می‌کردی؟ آیا بهتر بود دانه‌های قهقهه را از شب قبل آسیاب می‌کردی یا حتماً باید همان روز این کار را می‌کردی؟ آیا کسی در تاریخ شهر سنت‌پل پیدا می‌شد که از کار یک تعمیرکار پشت‌بام راضی بوده باشد؟ یا از کار یک مکانیک وللو؟ آیا کابل ترمزدستی وللو ۲۴۰ شما هم گیر می‌کرد و تو دردرس می‌افتادید؟ و آن دکمه‌ی روی داشبورد با آن برچسب مرمزوش که صدای تقویتی جانانه‌ای می‌داد ولی انگار به هیچ‌چیز وصل نبود: به چه درد می‌خورد؟

علی‌رغم همه این پرسش‌ها، پتی برگلاند می‌دانست باهوش، خونگرم، سرزنه و اجتماعی بود. او از معبد زنان خانه‌دار رمزی هیل بود که از تعریف کردن از خودش و بدگویی در مورد دیگران به شدت بیزار بود. همیشه می‌گفت منظیر روزی است که وقتی زنجیر پنجره را عوض می‌کند، پنجره ول شود و سرش را مثل گوتین قطع کند. احتمال داشت بچه‌هایش به خاطر خودن گوشت نیمیز خوک تلف شوند. با خودش فکر کرد شاید اعتیادش به بوی ماده‌ی رنگبر ربط داشته باشد به این که دیگر هرگز به کتاب خواندن علاقه‌ای نداشت. اعتراف کرد بعد از اتفاقی که بار آخر افتاد دیگر اجازه نداشت به گل‌های والتر کود بدهد. آدمهایی بودند که حس خود کوچکبینی او را قبول نداشتند و به جایش در او به دنبال رفتار خودپسندانه می‌گشتند، انگار که پتی با بزرگنمایی کموکاستی‌هایش آشکارا سعی می‌کرد خودش را از شر این حس که یک زن خانه‌دار نابلد بود راحت کند. اما بیشتر افراد شکسته‌نفسی او را بی‌غل و غش یا دست کم لذت‌بخش می‌پنداشتند و تحت هر شرایطی بی‌اعتنای از کار این زن گذشتن کار سختی بود، زنی که بچه‌های شما هم دوستش داشتند، زنی که نه تنها روز تولد بچه‌های شما بلکه روز تولد خود شما را نیز به خاطر داشت و با یک بشقاب بیسکویت،

والتر و پتی از نخستین ساکنان جوان محله‌ی رمزی هیل بودند و اولین فارغ‌التحصیلانی که توانستند در خیابان بَرِیَر^۱ خانه بخربند، چون قلب شهر سنت‌پل از سه دهه‌ی قبل داشت با رکورد اقتصادی دست‌وپنجه نرم می‌کرد. آن‌ها برای خرید خانه‌ی به سبک ویکتوریایی شان پول زیادی صرف نکردند اما برای بازسازی آن ده سال جان به لب شدند. همان اوایل آدم سمجی گلاراژ خانه را آتش زد و قبل از این که فرصت کنند آن را تعمیر کنند، به ماشین‌شان دو بار دستبرد زد. موتورسوارها با چهره‌های آفتاب‌سوخته در محوطه‌ی بازِ روبروی کوچه جمع می‌شدند تا نوشیدنی با سوسیس گریل شده بخورند و وقتی نیمه‌های شب گاز می‌دادند و صدای موتورشان را درمی‌آوردند، پتی با گرمکن بیرون می‌رفت و می‌گفت: «هی بچه‌ها می‌دونید چیه؟» هیچ‌کس از پتی نمی‌ترسید اما آن جایی که در دبیرستان و کالج ورزشکار برجسته‌ای بود روحیه‌ی بی‌باک و ورزشکارانه‌ای داشت. از همان روز اول بی‌اختیار توجه همه را در محله به خودش جلب کرد. زنی جوان و قبیلنده با موهای دم‌اسی که با کالسکه از کنار ماشین‌های پارک شده، شیشه‌های شکسته‌ی نوشیدنی و استفراغ‌های ماسیده‌ی روی برف می‌گذشت، احتمالاً همه‌ی ساعت‌های روزش را در ساکی که از دسته‌ی کالسکه آویزان بود نگه می‌داشت. از دور به خوبی می‌شد دید که صحیح‌ها تدارک کارهای مربوط به تر و خشک کردن بچه‌ها دست‌وپالش را می‌بست؛ از طرفی عصرها سرگرم گوش دادن به رادیو، خواندن کتاب آشپزی مزه‌ی نقره‌ای^۲ و شستن کنه‌های بچه‌ها و از طرف دیگر مشغول ب-tone و رنگ کردن دیوارها بود. شب‌ها را با خواندن کتاب شب‌نیز ماه^۳ برای بچه‌ها و نوشیدن لیموناد سپری می‌کرد. کارهایی که می‌کرد شروع همان اتفاقاتی بود که داشت برای سایر اهالی آن خیابان می‌افتد.

سال‌ها پیش که هنوز می‌شد بدون خجالت سوار ماشین وللو مدل ۲۴۰ شد، کاری که همه‌ی ساکنین محله‌ی رمزی هیل می‌کردند این بود که یک سری از مهارت‌های زندگی را از نو یاد بگیرند که پدر و مادرها برای فراموش کردن‌شان به حومه شهر پناه برده بودند، برای مثال چطور پلیس‌های محل را تغییر کنند تا کارشان را درست انجام دهند، چطور حواس‌شان به دزدهای جلب دوچرخه باشد، چه وقت آدم مست و پاتیلی را که روی صندلی حیاطشان ولو شده بیرون بیندازند، چطور گریه‌های وحشی را تغییر کنند تا روی وسایل شن بازی بچه‌های همسایه کار خرایی کنند، چطور مشخص کنند اوضاع مدرسه دولتی افتضاح بود یا نه تا به خودشان

^۱ Barrier Street

^۲ Silver Palate Cookbook

^۳ Goodnight Moon